

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku peapiiskopi läkitus Eesti Vabariigi 100 aasta juubeliks 24. veebruaril 2018

Eesti iseseisvuse väljakuulutamise sajandi eest toimus ajalooliselt õiget hetke ära kasutades. Selliseid hetki pakub Jumal üliharva ja vähestele. Täna võime möödunud sajandi peale tagasi vaadates tänada Jumalat mitme sellise hetke eest Eesti riikliku iseseisvuse loos, mida kasutasime vabadusse murdmiseks. Saame olla tänulikud. Tänulikud esmalt Jumalale, unustamata ära kõiki meie eelkäijaid ja kaasaegseid, tänu kellele Eesti on vaba.

Rahvas, kes on elanud sajandeid anastajate ikke all, mõistab hästi, et vaid vähesed imeväikesed rahvagrupid on pääsenud nii kaua rõhumise all viibides vabadusse. Seda suurem on vabaduse väärtus ja seda kõlavam peab olema meie tänulaul Jumalale. Rahvad, kes pole kunagi kogunud orjapõlve või on ise kandnud alati ainult vallutajate saapaid, ei tea, mida tunneb vabadusse pääsenud tilluke rahvakild. See on pääsemine pimedusest valgusesse, läppunud lehaga kongist avarale väljale sinitaeva all.

Jeesus ütleb: „Igaüks nüüd, kes neid mu sõnu kuuleb ja nende järgi teeb, sarnaneb aruka mehega, kes ehitas oma maja kaljule.“ (Mt 7:24). Eesti riik on tõusnud tuhaasemelt. See on olnud kindlasti üks Jumala imedest ja tema lakkamatu õnnistuse nähtav märk. Me oleme ausalt võidelnud välja oma võidud, laulnud revolutsiooniks oma laulud ning sidunud naaberriikide ühendavaks ketiks oma käed, et murda võõra võim ja taastada oma kaljule rajatud kodu. Kuid lisaks poliitilisele ning riiklikule iseseisvusele ja rahvuslikule enesemääramisele on oluline, kui vabana tunneb ennast oma kodus selle riigi rahvas ning kui õnnelik on iga tema üksik liige.

Kodu on paik, kus ollakse õnnelik ja kuhu tullakse nii rõõmude kui muredega. Siin on igaühel oma koht, oma kohustused ja vastutus, oma õigused ja vabadused, võimalused ja väljakutsed. Kodust saab igapäevase leivana kõhutäidet ja kodust saab kehakatet. Kodus on kamber, kus saab olla omaette või kõnelda Jumalaga. Kui kodus valitseb omavaheline usaldus ja armastus, on lihtsam olla külalislahke ja abivalmis nii sõprade kui võõraste vastu. Armastus on killuke kaljust, millele on rajatud meie rahva vabadus ja iseseisvus. Eesti peab olema just sellisele kaljule rajatud kodu ning meie riigi- ja rahvajuhid peavad meie ühise kodu jätkuvale rajamisele ja hoidmisele ennast jäägitult pühendama.

Saja aasta eest, 24. veebruaril 1918 andis Maanõukogu vanematekogu välja Eestimaa Päästmise Komitee päevakäsu nr 2, milles kästi järgmisel päeval kell 9 hommikul helistada kõigi Tallinna kirikute kelli ning lugeda kirikutes ette „Manifest kõigile Eestimaa rahvastele“.

Meenutamaks meie riikliku iseseisvumise esimesi hetki, mälestamiseks meie riigi rajajaid ja vabaduse eest seisjaid, langenuid ja märtreid ning väljendamaks tänu ja rõõmu Eesti Vabariigi 100 aasta juubeli puhul, helistada kõikides Eestimaa luteri kirikutes 24. veebruari hommikul kell 9 kirikukelli. Samuti lugeda kirikutes iseseisvuspäeva või sellele järgneva pühapäeva jumalateenistusel lisaks käesolevale läkitusele ette sajanditaguse ajaloolise hetke meenutuseks „Manifesti kõigile Eestimaa rahvastele“. Tuletagu manifesti sõnad kõigile meelde, et Eesti iseseisvuse väljakuulutamise oli sündmus, millega meie kalli isamaa ja tema rahva saatus, kõik, mida me iial ette võtame, usaldati Jumala kaitse ja õnnistuse alla.

Soovin kõigile õnnistusrikast Eesti Vabariigi 100 aasta juubelit ning Jumala jätkuvat hoidmist meie maale ja rahvale!

✚ Urmas Viilma
Peapiiskop